

Till Konstitutionsutskottet

Hemställan om granskning av finansmarknads- och bostadsminister Per Bolunds offentliga spekulationer om sanktioner mot Swedbank från amerikanska myndigheter

Uppdrag Granskning och SVT Nyheter avslöjade i slutet av februari 2019 att Swedbank misstänktes för penningtvätt och att minst 40 miljarder kronor ska ha slussats mellan misstänkta konton. Swedbank har även offentligt under hösten 2019 via pressmeddelande bekräftat att det funnits brister i bankens arbete mot penningtvätt och vissa brister alltså kvarstår. Vidare anför man att såväl den svenska som i den estniska verksamheten har man haft, och har fortfarande, brister rörande områdena kundkännedom och riskbedömningar.

Den 27 mars 2019 avslöjade Uppdrag Granskning och SVT Nyheter att det fanns misstankar om att banken hade gett vilseledande information i samband med att amerikanska myndigheter krävt svar av Swedbank om bankens kunder i de baltiska länderna som haft en relation till den ökända advokatfirman Mossack Fonseca. Detta föranledde enligt uppgifter i SVT Nyheter att myndigheten Department of Financial Services, DFS, i New York inledde en utredning av Swedbank. Swedbank var dock av legala skäl förhindrade att kommentera existensen av eller innehållet i någon konfidentiell potentiell kommunikation med DFS.

I Swedbanks Q3 rapport som publicerades 23 oktober 2019 anges "Även ett antal amerikanska myndigheter undersöker för närvarande Swedbank. Dessa utredningar kan pågå under flera år." Vidare informerar man att uppdateringar om de olika utredningarna ges vid bankens finansiella rapporteringar. Nästa gång i samband med bokslutskommunikén den 28 januari 2020.

Den 8 november publicerade Dagens industri på webben en intervju med finansmarknads- och bostadsminister Per Bolund, med rubriken "Ministern: Swedbank kan slippa maxstraffet i USA". I intervjun så beskriver han att Regeringskansliet för en dialog med USA med anledning av amerikanska myndigheters utredningar mot Swedbank och han tonar ned risken för att amerikanska myndigheter skulle straffa Swedbank med att förbjuda banken att handla i amerikanska dollar. "Vi har en dialog med myndigheter i många länder, däribland USA, och vi tycker inte att man ska varna för mycket eller ha för stor oro för att man skulle gå hela vägen till den typen av sanktioner. Det har skett vid något enstaka tillfälle på internationell nivå. Våra bedömningar, och det vi hör, är att det inte är något som är aktuellt när det gäller Swedbank", säger han. Eftersom Swedbank är ett börsnoterat bolag, så är bolaget tvungen att följa marknadsmissbruksförordningen, som bland annat stipulerar att bolaget måste säkerställa att alla intressenter på aktiemarknaden har samtidig tillgång till insiderinformation rörande emittenten. Bolaget ska därför säkerställa att insiderinformationen behandlas konfidentiellt innan den offentliggörs och att ingen obehörig part får tillgång till sådan information. Av ovanstående följer att insiderinformation inte får lämnas ut till analytiker, journalister eller andra vare sig enskilt eller i grupp om den inte samtidigt offentliggörs. Syftet med detta regelverk är att uppnå en hög transparens på marknaden vilket i sin tur bidrar till en stabil finansmarknad med starkt investerarskydd.

Med hänvisning till gällande regelverk och att man inte haft en tillförlitlig analys, så har Swedbanks VD avböjt att spekulera i vilka straffsanktioner eller hur höga sanktionsavgifter som eventuellt skulle kunna utdömas av amerikanska myndigheter, med anledning av deras utredningar om penningtvätt.

Lagen om straff för marknadsmissbruk på värdepappersmarknaden 2 kap. 1 § p. 2 säger att den som har insiderinformation och som med råd eller genom uppmaning föranleder någon annan att förvärva eller avyttra finansiella instrument som informationen rör genom handel på värdepappersmarknaden gör sig skyldig till insiderbrott.

I detta fall uttryckte finansmarknads- och bostadsminister Per Bolund att han hade haft en dialog med myndigheter i USA samt att bedömningen man gör och "det [man] hör" är att det inte kommer vara aktuellt med förbud för Swedbank att handla med dollar.

Med anledning av finansmarknads- och bostadsminister Per Bolunds uttalanden gällande storlek på sanktioner mot Swedbank från amerikanska myndigheter är det påkallat med en granskning av konstitutionsutskottet. Jag vill att konstitutionsutskottet ska granska om finansmarknads- och bostadsministern Per Bolund har röjt sekretessbelagd information som han har erhållit från amerikanska tillsynsmyndigheter. Jag vill även att utskottet ska rikta fokus på om uttalandena i Dagens industri är att klassa som obehörigt röjande av insiderinformation samt otillbörlig marknadspåverkan.

Stockholm 2019-12-12

Mattias Karlsson i Luleå
Riksdagsledamot (M)